

Politikforslag:

Indfør en generel CO₂e-afgift¹, der tager højde for lækage

Ansvarlig: Rasmus Brygger og Mia Amalie Holstein

SMV-venlig CO₂e-afgift

I 2019 vedtog regeringen en national målsætning om en 70 pct. reduktion af udledningen af drivhusgasser på dansk jord i 2030. Men CO₂e-forurening kender som bekendt ikke landegrænser og mange økonomer peger på, at det er mere hensigtsmæssigt at reducere Danmarks globale CO₂e-aftryk. I det lys er det vigtigt at se på, hvordan SMV'er kan bidrage til denne målsætning på en måde, hvor det stadig er muligt at drive forretning, og hvor SMV'er ikke ender med en uforholdsmæssig stor del af regningen. Nye klimafgifter bør være så samfundsøkonomisk omkostningseffektive som muligt og ikke ramme små og mellemstore virksomheder skævt.

SMVdanmark foreslår en **generel ensartet CO₂e-afgift med lækagehensyn**, der:

1. Giver alle forbrugere og virksomheder et klart incitament til at mindske CO₂e-udledningen.
2. Sikrer, at forurenere betaler for den skadevirkning, virksomheden har på klimaet.
3. Er den mest omkostningseffektive løsning fra et samfundsøkonomisk perspektiv, da omstillingen uanset hvad vil være dyr og koste arbejdspladser og konkurrenceevne.
4. Indføres gradvist, så erhvervslivet har mulighed for at omstille sig. Samtidig med nye afgifter indføres, skal eksisterende afgifter på forskellige udledninger saneres, så afgifterne afspejler de skadevirkninger, som udledningskilden har på samfundet.
5. Tilbagebetaler provenuet fra en CO₂e-afgift til erhvervslivet via f.eks. skattelettelser.
6. Er mindst mulig administrativ tung, men til gengæld gennemskuelig og med særlige hensyn til små virksomheder.
7. Tager lækagehensyn, så forureningen ikke flyttes til udlandet, men ellers bygger på en generel CO₂e-afgift, da differentierede branchefradrag kan skabe en unfair konkurrence. Særaftaler og subsidier vil øge den samlede regning for klimaomstillingen og flytte en uforholdsmæssig stor del af regningen for store virksomheders udledning over på SMV'er.
8. Er baseret på et objektive beregningsgrundlag, der ikke muliggør løbende politiske justeringer af fx fradragssatserne for forskellige brancher eller virksomheder.
9. Bliver neutral i forhold til teknologien bag CO₂e-besparelserne.

Baggrund og uddybning

I Danmark har vi vedtaget et nationalt mål om at nedbringe udledningen af drivhusgasser på dansk jord med 70 pct. i 2030. Dette mål kan man mest omkostningseffektivt nå ved at indføre en generel CO₂e -afgift på al CO₂e-udledning, hvilket enten vil betyde, at de største klimasyndere, som f.eks. landbruget og Aalborg Portland flyttes til eller udkonkurreres af udlandet. Det er det, der kaldes CO₂e-lækage. Problemet er dog, at dette ikke vil føre til en global reduktion af drivhusgasser, men derimod koste danske arbejdspladser og skatteindtægter. SMVdanmark ønsker at bidrage til, at vi reducerer vores CO₂e-aftryk, men ønsker at sætte ambitionen højere end det nationale mål, der er fremsat af regeringen. SMVdanmark ønsker også at bidrage til, at vi reducerer danskernes globale CO₂e-aftryk, dvs. at vi tager højde for CO₂e-lækagen.

SMVdanmark vil arbejde for, at omstillingen bliver så omkostningseffektiv som mulig, da omstillingen uanset hvad vil blive dyr og koste arbejdspladser og konkurrenceevne. En omkostningseffektiv omstilling kræver, at det som grundprincip skal være forurenere, der betaler for den skadevirkning virksomheden har på klimaet. For hver gang de store CO₂e-udledende virksomheder får en særaf-tale eller subsidier, så vil den samlede regning for klimaomstillingen blive større.

Derfor støtter SMVdanmark Klimarådets anbefaling² om en generel CO₂e-afgift med et medfølgende fradrag, der tager højde for lækage. SMVdanmark foreslår en konkret model, hvor CO₂e-afgiften stiger frem mod 2030, hvor den samlede afgift vil ligge på 1.500 kr. pr. udledt ton CO₂³. Afgiften pålægges al udledning uanset branche, og bør indføres gradvist for derved at give erhvervslivet og forbrugere tid til at omlægge produktion og forbrugsvaner. Afgiften bør ledsages af et fradrag, der samlet set mindsker den samlede afgiftsbyrde for virksomheder, der er særligt udsat for lækage. Dette bør være et fast fradrag, der dermed sikrer, at alle virksomheder uanset branche har et højt incitament til at nedbringe deres CO₂e-udledning. Et provenu fra CO₂e-afgiften skal tilbageføres til erhvervslivet, f.eks. i form af lavere skatter. En generel CO₂e-afgift skal derudover indføres samtidig med, at eksisterende afgifter og tilskud saneres. Eksempelvis kan el- og PSO-afgiften på energi helt eller delvist erstattes af en CO₂e-afgift, der svarer til den faktiske skadesomkostning fra CO₂e-udledning.

¹ Forkortelsen CO₂e betyder, at afgiften er baseret på både CO₂-udledning og andre drivhusgasser omregnet til CO₂-ækvivalenter (e=equivalent). Når man opgør klimaaftryk i hvor mange CO₂-ækvivalenter, er det for at have en fælles måleenhed for CO₂, metan og lattergas (de primære klimagasser). De fleste andre klimagasser har en kraftigere drivhuseffekt end CO₂, og derfor omregnes de til effekten i CO₂-ækvivalenter, og dermed samme drivhuseffekt som CO₂.

² Kendte veje og nye spor til 70 procents reduktion, Klimarådet, marts 2020

³ Inkl. andre drivhusgasser omregnet til CO₂-ækvivalenter